

Hering
Kommune

Budgetprocedure

Budget 2022 - 2025

Januar 2021

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Budgetprocessen 2022-2025 - overordnet.....	2
<i>Baggrund for budgetprocessen</i>	2
<i>Den kommende budgetproces</i>	2
<i>Politiske bestillinger og øvrige analyser til budget 2022-2025</i>	2
3. Budgetproces for driftsbudgettet	3
<i>Forberedelsesfasen</i>	3
<i>Udarbejdsfasen</i>	4
<i>Statusfasen.....</i>	4
<i>Beslutningsfasen</i>	4
<i>Illustration af faserne i budgetprocessen, sammenhæng og rollefordeling.....</i>	5
4. Milepæle i budgetprocessen – påvirkning af budgetforslaget	7
5. Budgetproces for anlægsbudgettet	7
6. Overordnet tidsplan for behandling af budget 2022-2025	9

1. Indledning

Det er ved budgetlægningen, at beslutninger om fastlæggelse af serviceniveau, fokusområder og prioritering af ressourcerne sker.

Budgetproceduren er en overordnet beskrivelse af, hvordan den kommende budgetlægning er planlagt at forløbe med konkrete tiltag og opmærksomhedspunkter.

Ud over budgetproceduren udarbejdes en budgetvejledning, der mere detaljeret beskriver processen, kommunikationen og byggestenene.

Budget 2021 blev vedtaget som et toårigt budget, gældende for 2021 og 2022. Budgetproceduren for budget 2022 vil derfor være justeret til dette set ift. tidligere års budgetprocedurer.

2. Budgetprocessen 2022-2025 - overordnet

Baggrund for budgetprocessen

Budgetprocessen i Herning Kommune bygger i lighed med tidligere år på et mål - og ramme-styringskoncept.

Det er målet med budgetprocessen:

- At skabe rammerne for at udarbejde et realistisk og afstemt budget,
- At håndtere modsætninger og modsatvirkende mekanismer med henblik på at fremme, de løsninger, som er de bedste ud fra en helhedsbetragtning,
- At sikre rettidighed i form af overholdelse af de angivne tidsfrister.

Samtidig skal budgetprocessen skabe størst muligt ejerskab til budgettet - såvel politisk som administrativt. Dette indebærer fokus på inddragelse og kommunikation gennem hele styringskæden: Byråd, fagudvalg, direktion, fagforvaltninger, afdelinger, institutioner og brugere.

Den kommende budgetproces

Budgetlægningen påvirkes af de linjer, som bliver trukket op i Økonomiaftalen mellem Kommunernes Landsforening (KL) og Regeringen - forventeligt i juni 2021.

På udgiftssiden er det fortsat en præmis, at budgetloven og sanktionslovgivningen sætter begrænsninger for dels servicedriftsudgifterne og dels også for anlægssiden. I lighed med tidligere skal det fremhæves, at der vil være fokus på balance i budgettet og overholdelse af rammerne.

Politiske bestillinger og øvrige analyser til budget 2022-2025

Nedenstående emner ønskes jfr. budgetforliget for 2021/2022 belyst ved den første budgetkonference i foråret 2021:

- **Analyse af el-ladestandere.** Forligspartierne ønsker en analyse af den lokale infrastruktur på området, så Herning Kommune kan være på forkant med kommende lovgivning.

- **Covid-19.** Der er behov for en opdateret strategi på erhvervsområdet for Herning Kommune. Budgetforligspartierne ønsker på forårets budgetkonference et udkast fremlagt.
- **Evaluering og status på elevfravær og skoleudsættere**
- **Overgangen fra barn/ung til voksen**
- **Kommunale byggegrunde.** Forligspartierne ønsker, at Byplanudvalget på forårets budgetkonference fremlægger en vurdering af, om nogle af grundene med fordel kan anvendes til andre formål, for eksempel grønne områder eller udearealer til folkeskoler eller daginstitutioner.

3. Budgetproces for driftsbudgettet

Budgetprocessen for budget 2022-2025 tager afsæt i processen fra de foregående år og samtidig det toårige budgetforlig for 2021/2022.

Arbejdet med budgettet opdeles i fire faser:

- *Forberedelsesfasen:* Foreløbig udmelding af budgetrammer, indledende drøftelser i fagudvalgene og 1. budgetkonference
- *Udarbejdsfasen:* Fastlæggelse af de endelige økonomiske rammer, fagudvalgene udarbejder budgetforslag
- *Statusfasen:* Samling af fagudvalgenes budgetforslag og 2. budgetkonference
- *Beslutningsfasen:* Politiske forhandlinger herunder 1. og 2. behandling af budgettet

Forberedelsesfasen

Til brug for budgetlægningen udmeldes en foreløbig budgetramme pr. serviceområde (drift) ud fra nedenstående udgangspunkt:

Overslagsårene fra det vedtagne budget 2021/2022 (det sidste år sættes lig det næstsidste, hvilket vil sige 2025 = 2024)
 +/- Byrådsbeslutninger siden budgettets vedtagelse med konsekvens for 2022-2025
 +/- Tekniske/administrative justeringer (løbende udmøntninger fra løn- og forsikringspuljer m.v.)
 = Foreløbig budgetramme

De foreløbige budgetrammer udmeldes efter Økonomi- og Erhvervsudvalgets godkendelse af budgetproceduren for 2022-2025 på mødet den 18. januar 2021.

Det bemærkes, at der arbejdes i 2021-prisniveau indtil 1. behandlingen af budgettet i september 2021.

De centrale budskaber og udviklingstendenser for serviceområderne i relation til den forestående budgetlægning skitseres af administrationen i perspektivnotaterne.

Som en konsekvens af det toårige budgetforlig vil perspektivnotaterne fra budget 2021 blive videreført til 2022 med eventuelle justeringer. Notaterne indgår derfor ikke samlet i materialet

til 1. budgetkonference, men vil udelukkende blive forelagt de respektive fagudvalg til orientering.

Forberedelsesfasen afsluttes med afholdelse af 1. budgetkonference den 22. marts 2021 og har fokus på dialog, information og orientering af det samlede Byråd.

Udarbejdelsesfasen

På baggrund af den første budgetkonference drøfter og beslutter Økonomi- og Erhvervsudvalget:

- Endelige driftsrammer for fagudvalgenes budgetforslag inkl. ændringer siden den foreløbige rammeudmelding samt demografiregulering.

Demografireguleringen består jfr. vanlig praksis af korrektioner til de allerede indarbejdede reguleringer i 2022-2025 på baggrund af nyeste befolkningstal og eventuelle øvrige ændringer i beregningsmetode m.v.

Fagudvalgene udarbejder med afsæt i den endelige rammeudmelding forslag til udmøntning af rammerne.

I og med det to-årige budgetforlig skal der ikke udarbejdes nye politiske årsmål for 2022. Dog skal der tages stilling til, hvorvidt 2021-målene skal opdateres/forlænges/udgå. Eventuelle ændringer indgår som en del af fagudvalgenes budgetforslag (bilagsbogen i juni).

Budgetbidragene skal være realistiske, hvilket indebærer, at der skal være sammenhæng og balance mellem midler og rammer, mellem serviceniveau og midler osv. Dette kan betyde, at serviceniveauet skal justeres med henblik på rammeoverholdelse.

"Den blå bilagsbog" med de samlede budgetforslag fra fagudvalgene udsendes til Byrådet i juni 2021.

Statusfasen

I statusfasen samles fagudvalgenes budgetbidrag, der forelægges Økonomi- og Erhvervsudvalget forud for den 2. budgetkonference, der finder sted ultimo august 2021.

Det overordnede indhold på anden budgetkonference består af præsentation og drøftelse af kommunens samlede økonomi og andre aktuelle temaer.

På baggrund af drøftelserne på budgetkonferencen udarbejder og indstiller Økonomi- og Erhvervsudvalget budgetforslag til 1. behandling i Byrådet den 14. september 2021.

Beslutningsfasen

I beslutningsfasen foregår de afsluttende politiske forhandlinger, herunder 1. og 2. behandling af budgettet.

Eventuelle ændringsforslag skal afleveres senest den 20. september 2021, kl. 12.00 til Direktionens Stab.

Eventuelle spørgsmål fra Byrådet

Der gennemføres som følge af det to-årige budgetforlig ikke den sædvanlige Q&A-proces i forbindelse med budget 2022. Der henvises til den almindelige spørgeadgang for byrådsmedlemmer.

Høring

Der foretages høring i budgetforslaget til 1. behandling i perioden fra den 23. juni 2021 til den 8. september 2021.

Høringsperioden starter efter Byrådsmødet den 22. juni 2021. Som vanligt afholdes der et fælles orienteringsmøde for de høringsberettigede den 25. august 2021, hvor der gives en orientering om budgettet. I forlængelse af den fælles orientering opdeles deltagerne i mindre grupper efter interesseområde til en mere specifik og målrettet orientering om budgettet.

Jfr. Bekendtgørelse nr. 1052 af 08.09.2015 af Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal Ældrerådet jf. § 30 høres i alle spørgsmål, som vedrører de ældre. Handicaprådet skal jf. samme bekendtgørelse § 37a høres i alle initiativer, som har betydning for borgere med handicap. Herudover er praksis, at skolebestyrelserne og bestyrelserne for daginstitutionerne høres i de spørgsmål, som vedrører børn og unge-området.

HovedMED er som sådan ikke høringsberettiget, idet HovedMED jf. de godkendte "Retningslinjer for drøftelse af budgettet i MED-systemet" løbende orienteres om budgetprocessen. Udtalelse fra HovedMED til budgettets 2. behandling medtages sammen med de øvrige hørings svar. MED-systemet inddrages i øvrigt i overensstemmelse med retningslinjerne.

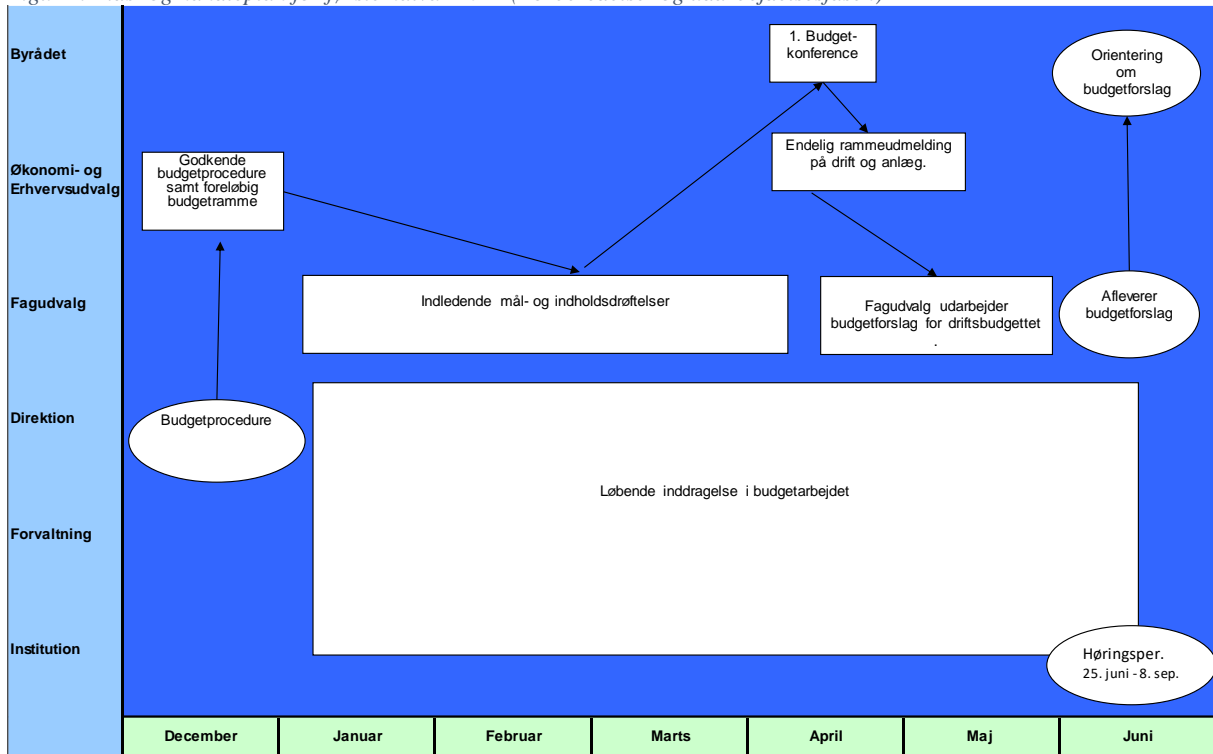
Herning.dk anvendes til formidling af budgetmateriale, som høringsberettigede og borgerne i almindelighed kan orientere sig i. I den sidste del af høringsperioden etableres en "Budget-Hotline" via mailen budgethotline@herning.dk, der står til rådighed i forhold til forespørgsler fra de høringsberettigede. Budget-Hotline åbner efter orienteringsmødet den 25. august 2021.

Budgethotline@herning.dk anvendes tillige til at aflevere høringssvar. Høringssvarene skal afleveres senest den 8. september 2021, kl. 9.00 af hensyn til indgåelse i den politiske proces.

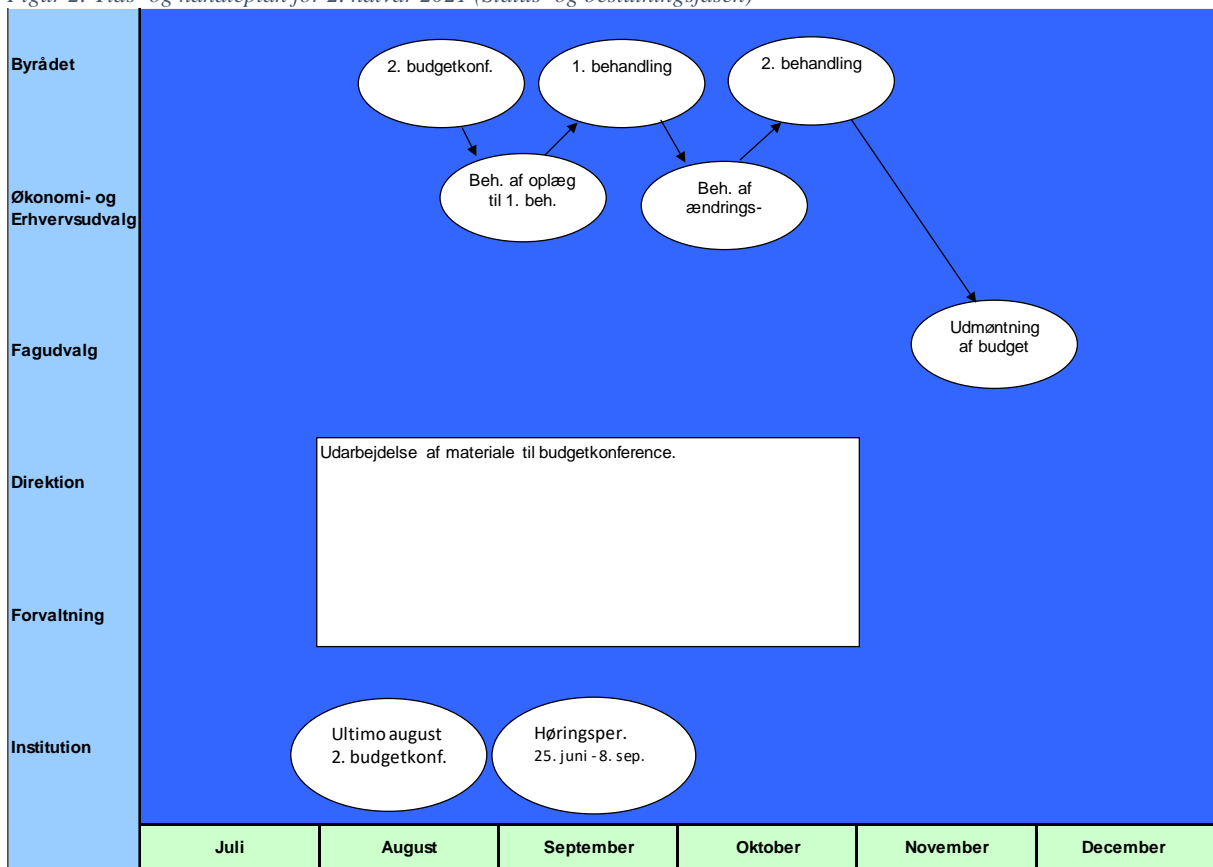
Illustration af faserne i budgetprocessen, sammenhæng og rollefordeling

De forskellige faser i budgetprocessen, herunder indbyrdes sammenhæng og rollefordeling er nedenfor illustreret for henholdsvis første halvår 2021 og andet halvår 2021.

Figur 1: Tids- og handleplan for første halvår 2021 (Forberedelse- og udarbejdsfasen)

Figur 2: Tids- og handleplan for 2. halvår 2021 (Status- og beslutningsfasen)

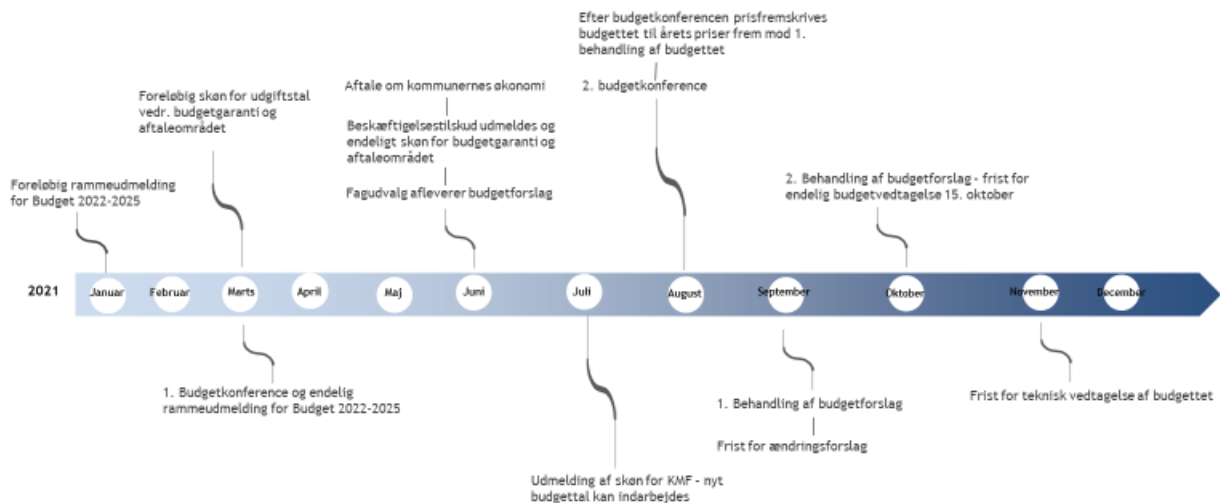
4. Milepæle i budgetprocessen – påvirkning af budgetforslaget

Budgetprocessen strækker sig over en lang periode, hvor en del forudsætninger med betydning for det endelige budgetforslag først bliver kendt undervejs i processen – altså sideløbende med gennemførelse af de forskellige faser i budgetlægningen.

Nedenfor er skitseret milepælene undervejs i budgetprocessen i forhold til påvirkning af budgetforslaget. De interne påvirkninger viser tidspunkterne for de forskellige milepæle i Herning Kommunes budgetproces. De eksterne påvirkninger viser tidspunktet for udmeldinger fra henholdsvis KL og Regeringen, der har direkte indflydelse på kommunernes økonomi, og som kan skabe ændrede forudsætninger for det samlede budgetforslag.

Figur 3: Tidslinje for budgetpåvirkning og –ændringer

Overblik over ændringer til budget

5. Budgetproces for anlægsbudgettet

Direktionen er ansvarlig for at udarbejde et forslag til investeringsoversigt indenfor den ramme, der udmeldes af Økonomi- og Erhvervsudvalget til den 1. budgetkonference. Processen forløber sideløbende med udarbejdelsen af driftsbudgettet.

Investeringsoversigten for budget 2022 blev principielt vedtaget som en del af budget 2021. Der skal således ikke laves et nyt forslag for budget 2022. Direktionen udformer derimod et forslag med de justeringer og tilretninger, der må være behov for ift. fx tidsmæssige forskydninger af projekterne.

Der vil i budget 2022 være et større fokus på, at den langsigtede planlægning af investeringsoversigten fremmes. Dette betyder, at Direktionen skal arbejde hen imod en bedre balance i hele den 12-årige periode, som investerings- og behovsoversigten dækker. For det kommende budget er det perioden 2022-2033.

For at udarbejde et realistisk og afstemt anlægsbudget er det afgørende, at anlægsprojekterne er opdaterede og velbeskrevne både indholdsmæssigt og økonomisk, herunder placeret tidsmæssigt korrekt på investeringsoversigten. Nødvendigheden heri skal også ses i sammenhæng med begrænsningerne i sanktionslovgivningen vedrørende anlæg.

Herudover lægges følgende kriterier til grund for arbejdet:

- Evt. lovgivningsmæssige krav, herunder forsyningsforpligtelse
- Sikring af kapitalværdien for såvel bygninger som infrastruktur ift. en nedskrivning
- Rum til nytænkning
- Matchning af evt. ekstern finansiering
- Bæredygtighed

Arbejdet med anlægsbudgettet foregår i et bilateralt samarbejde mellem Direktionen og Stabscheferne, herunder chefen for Økonomi. Underdirektøren for Direktionens Stab er projektansvarlig med Direktionen som styregruppe. Budget leverer sekretariatsbistand til styregruppen og er desuden tovholder på projektet.

Afledte driftsudgifter i anlægsprojekter

Det er centralt, at afledte driftsudgifter indgår i både den administrative og politiske prioritering af projekterne. I budgetlægningen skal der tages højde for afledte driftsudgifter af anlægsprojekter på det skattefinansierede område i investeringsoversigten, ligesom der skal tages højde for øvrige tiltag, der har afledte driftsøkonomiske konsekvenser, f.eks. salg af kommunale ejendomme (mistede lejeindtægter).

For projekter, som opstår og vedtages i løbet af budgetåret, skal beslutningsgrundlaget indeholde en vurdering af de afledte driftsudgifter. Såfremt de afledte driftsudgifter adresseres til den kommende budgetlægning, vil de indgå i prioriteringsmaterialet til budgettet.

6. Overordnet tidsplan for behandling af budget 2022-2025

Måned	Dato	
Januar	18. 25.	ØKE behandler budgetprocedure, herunder foreløbig rammeudmelding Budgetvejledning for 2022 lægges på Økonomiportalen
Februar	5.	Orientering af HovedMED om budgetprocedure
Januar – februar		Fagudvalgene orienteres om evt. opdaterede perspektivnotater til budget 2022.
Marts	12 22.	Materiale til 1. budgetkonference udsendes 1. budgetkonference
April	16.	Budgetmøde for HovedMED
Maj	6.	Budgetmøde for HovedMED
April-maj		Fagudvalgene udarbejder forslag til budget 2022-2025 på baggrund af budgetkonferencen og de udmeldte budgettrammer
Juni	04. 14. 23.	Fagudvalgene afleverer forslag til budget 2022-2025 Orientering til ØKE om budgetforslag, herunder den aktuelle økonomiske situation og Økonomaftalen Høringsperiode starter
August	13. 16. 18. 23. 25.	Budgetmøde før 2. budgetkonference for HovedMED ØKE drøfter den aktuelle økonomiske situation og den kommende budgetkonference Udsendelse af materiale til budgetkonference 2. budgetkonference Orienteringsmøde for høringsberettigede – budgethotline åbnes
September	06. 08. 10. 14. 17. 20. 27. 27.	1. behandling af budgetforslag i ØKE Høringsperioden er slut – frist for aflevering af høringssvar kl. 9.00 Høringssvarene udsendes til Byrådet 1. behandling af budgetforslag i Byrådet Spørgetime for HovedMED Frist for aflevering af ændringsforslag til budgettet kl. 12.00 2. behandling af budgetforslag i ØKE, herunder indkomne ændringsforslag Reserveret budgetmøde for HovedMED (med Borgmesteren)
Oktober	05.	2. behandling af budgetforslag i Byrådet